

พสบ.พัฒนารัฐวิสาหกิจฯ
ปฏิรูประบบหรือเปิดช่องล้วงลูก?
> 14

พสบ.พัฒนารัฐวิสาหกิจฯ ปฏิรูประบบหรือเปิดช่องล้วงลูก?

กรุงเทพธุรกิจ ● ในการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) สัปดาห์นี้มีวาระการพิจารณากฎหมายสำคัญคือ ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี (ครม.) เสนอในชั้นรับหลักการในวาระแรก

สำหรับสาระสำคัญของร่างฉบับนี้ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 90 มาตรา โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย

1. ให้มี “ซูเปอร์บอร์ด” ที่ชื่อว่า คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ หรือ **คนร.** ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับชาติเพื่อกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบโดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

2. กำหนดให้มีการจัดทำ “แผนยุทธศาสตร์วิสาหกิจ” มีอายุ 5 ปี เพื่อกำหนดทิศทาง การพัฒนาวิสาหกิจ ให้เป็นเอกภาพ ชัดเจน และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ

3. การมีกลไกสร้างความโปร่งใส โดยเปิดเผยข้อมูลและให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบรัฐวิสาหกิจอย่างแท้จริง

4. การมีกระบวนการคัดเลือกกรรมการรัฐวิสาหกิจที่โปร่งใสและได้มาตรฐาน โดยการกำหนดสมรรถนะหลักเพื่อให้ได้คนดีและคนเก่งมาเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ

5. การพัฒนาระบบประเมินผลให้สามารถวัดผลการดำเนินงานตามแผนและนโยบาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมเป็นครั้งแรก

6. การจัดตั้ง “**บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ**” เพื่อทำหน้าที่เป็นเจ้าของรัฐวิสาหกิจและพัฒนารัฐวิสาหกิจในฐานะผู้ถือหุ้นเชิงรุก

(Active shareholder)

ประเด็นนี้ **เอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ** ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ชี้ว่าในเรื่องประสิทธิภาพรัฐวิสาหกิจถือเป็นเรื่องที่สำคัญซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญในการปฏิรูปให้ดีขึ้น เนื่องจากเกี่ยวข้องกับชีวิตของคนจำนวนมาก อีกทั้งการลงทุนภาครัฐครึ่งหนึ่งอยู่ที่รัฐวิสาหกิจ ดังนั้นถ้ามีการบริการที่โปร่งใสการบริการก็จะดีขึ้น

ที่ผ่านมาวิสาหกิจเกิดปัญหาในเรื่องต่างคนต่างทำกฎหมายฉบับนี้จึงทำให้มีความบูรณาการมากขึ้น กำกับดูแลให้ไปโดยโปร่งใส โดยจะให้มีการจัดตั้งบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ถือหุ้นเชิงรุก เพื่อดูแลกลไกให้มีประสิทธิภาพ โดยบริษัทจะเป็นหน่วยราชการที่มีใช้รัฐวิสาหกิจและไม่ใช้ส่วนราชการเพื่อให้ความคล่องตัว

ส่วนที่มีข้อกังวลว่าจะเป็นการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ขอยืนยันว่าไม่ได้เป็นเช่นนั้นเพราะในหลักการและเหตุผลของกฎหมายฉบับนี้เขียนชัดเจนว่า แม้จะมีการตั้งบริษัทแต่ยังคงความเป็นรัฐวิสาหกิจไว้ โดยกระทรวงการคลังถือหุ้น 100 %

แต่กระนั้นในเรื่องนี้ยังคงมีเสียงท้วงติงจากภาควิสาหกิจ โดยเฉพาะในส่วนของ **สมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (สรส.)** ที่ก่อนหน้านี้ได้ยื่นหนังสือถึงนายพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานสนช. เพื่อขอให้สนช. ยับยั้งกฎหมายฉบับนี้

เนื่องจากมองว่า เนื้อหาของกฎหมายไม่ได้เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่รัฐบาลได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติตั้งแต่ต้น ซึ่งนอกจากจะไม่ปฏิรูปแล้ว ยังจะนำไปสู่การแปรรูปรัฐวิสาหกิจในที่สุด

รวมทั้งกฎหมายฉบับนี้ยังไม่ได้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560

มาตรา 77 และมาตราอื่น ๆ ที่กำหนดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม

เช่นเดียวกับความเห็นจาก **วัลลภ ตังคณานุรักษ์** สมาชิกสนช. ได้เคยแสดงความเห็นไว้ก่อนหน้านี้ว่า กฎหมายนี้จะรวมรัฐวิสาหกิจที่มีอยู่ 11 แห่ง เช่น ทีโอที, ไปรษณีย์, ขสมก., ปตท., การบินไทย และการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย ให้เป็นบรรษัทรัฐวิสาหกิจบริหารในลักษณะบอร์ด โดยมีคนร.กำกับดูแล

โดยมาตรา 44-48 กำหนดให้คนร.แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน มาบริหารบรรษัทรัฐวิสาหกิจ ซึ่งบรรษัทนี้จะควบรวมกิจการ หุ่นที่กระทรวงการคลังถือหุ้นอยู่ให้มารวมไว้ในที่เดียวกัน หรือเป็นการบริหารแทนกระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นเรื่องที่ใหญ่มาก เพราะเอาสมบัติของชาติมาให้เอกชนดูแล ซึ่งน่ากังวลว่าจะมีการเล่นแร่แปรธาตุสมบัติของชาติ

อีกทั้งมองว่า กฎหมายฉบับนี้ไม่ได้รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 77 โดยเฉพาะในส่วนของตัวแทนจากสภาพของวิสาหกิจ

ความเห็นสองมุมมองทั้งทางฝั่งसर. ในฐานะผู้ผลักดันกฎหมาย ที่มองว่ากฎหมายฉบับนี้จะเป็นการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจให้มีความทำงานที่บูรณาการเพื่อประสิทธิภาพในการเข้าถึงบริการของประชาชน และทางฝั่งของसर. ที่มองว่า กฎหมายฉบับนี้จะทำให้รัฐวิสาหกิจตกไปอยู่ในอ้อมมือของนักการเมืองที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง

จากนี้คงต้องติดตามการพิจารณาชั้นสนช. ว่าจะมีข้อเห็นหรือมีการปรับแก้ในประเด็นต่างๆ เหล่านี้มากน้อยเพียงใด!!